

~~Det är klart~~

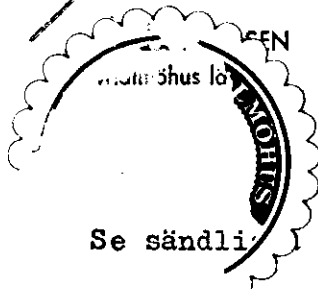
BESLUT

1 (5)

1978-06-07

11.1211-5097-77

1267-209

Förordnande som naturreservat för Munkarps Jär på fastigheten Munkarp 11:1 i Höörs kommun
(3 bilagor)

Reservatets benämning: Munkarps Jär

Kommun: Höör

Socken: Munkarp

Fastighet: Munkarp 11:1

Lägesbeskrivning: Reservatet är beläget omedelbart sydväst om Munkarps by
Topografisk karta: 3D Kristianstad SV
Ekonomisk karta: 3D Oa Munkarp

Gränser: Området är markerat med svart heldragen linje på en till detta beslut hörande karta

Areal: 1,7 ha

Förvaltare: Domänverket

Enligt jordbruks-
departementets diarium
har besvär inte anförts
över detta beslut.

Datum 18/2-78

14. Registratör/Sign.

H. Linderholm

"Munkarps Jär" utgöres av en lövskogsklädd, ca 10 m hög rullstensås samt ett mindre öppet ängsparti i omedelbar anslutning till Munkarps kyrka, som också är belägen på jären (åsen). Jären utgör en sista rest av det åssystem, som tidigare hade stor utbredning i trakten av Munkarp. Genom grustäkter har den nu nästan helt försvunnit. Spår av täktverksamhet finns i områdets västligaste del. Järens västra del betas tillsammans med intilliggande marker, medan den östra delen är avstängd för betesdjur. Lövskogen har en blandad sammansättning med träd som avenbok, bok, lind, lönn, ek och vartbjörk. Inom de obetade delarna finns ett väl utbildat buskskikt med bl a hagtorn, hassel, hägg och vildapel. Detta område uppvisar också den största artrikedomen när det gäller örter med bl a blåsippa, liljekonvalj, gul-

plister, buskstjärnblomma, skogsviol och storrams. Bland gräsen kan nämnas lundgröe och kruståtel. Inom den betade delen av området är betesdjurens slitage så hårt att markvegetation inom betydande delar helt saknas.

"Munkarps Jär" är med sin markanta "profil" av stor betydelse för landskapsbilden samt värdefull för det rörliga friluftslivet genom de utblickar över landskapet som erbjuds från jären.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822 omtryckt 1974:1025) förklarar länsstyrelsen det område som utmärkts på till ärendet hörande karta (bilaga 1) som naturreservat.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter skall gälla beträffande området.

A Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi och landskapets allmänna karaktär, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, borra, schakta, dika eller utfylla
- anordna upplag
- anlägga väg eller parkeringsplats
- dra fram luftledning
- uppföra byggnad eller annan anläggning
- plantera träd eller buskar eller för området främmande växtarter
- använda kemiska bekämpningsmedel
- avverka eller utföra annan skogsvårdande åtgärd
- bedriva jakt
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning - informations- och fridlysningsstavlor undantagna.

Ovan nämnda bestämmelser skall ej utgöra hinder för åtgärder i samband med reservatets skötsel i enlighet med av länsstyrelsen fastställd skötselplan.

B Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägaren och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas att tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut hörande och av länsstyrelsen fastställd skötselplan.

C Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- gräva eller på annat sätt skada fast naturföremål eller ytbildning
- bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar och att skada vegetationen i övrigt t ex genom att plocka eller gräva upp växter
- störa djurlivet
- medföra ej kopplad hund
- göra upp eld
- framföra motordrivet fordon annat än på väg i anslutning till parkeringsplats
- parkera annat än på särskilt anvisade platser
- uppställa husvagn eller tälta
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning
- på ett störande sätt använda radioapparat, gramfon, bandspelare, musikinstrument el dyl.

D Bestämmelser jämlikt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

Syftet med vården och förvaltningen

Reservatet skall skötas och vårdas så att åsen bevaras lövskogsklädd som en framträdande geologisk bildning med dess artrika träd-, busk- och markvegetation. Gångstigar skall under hänsynstagande till områdets naturvärden anläggas för att underlätta allmänhetens tillträde till området.

Skötselplan

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa bifogad plan (bilaga 2).

Förvaltare

Naturreservatet skall förvaltas av domänverket.

Samråd

Samråd skall vid förvaltningen fortlöpande äga rum med berörda myndigheter och skötselråd.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Nils Hörjel jämte ledamöterna Agne H Andersson, Torsten Ekholm, Lennart Engholm, Einar Ericsson, Stig F Hansson, Gunnar Hejdeman, Sture Holmqvist, Gösta Håkansson, Arne Lundberg, Arne Lyngé, Lars Samzelius, Sten Sterning och Folke Strid.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd K-G Hjelmqvist, förste länsassessor Jan Berntsen, byrådirektör Göran Mattiasson, föredragande, länsarkitekt Per Werner, länsantikvarie Evald Gustafsson och överlantmätare Lennart Linder-Aronson.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (jordbruksdepartementet) se bilaga 3.

Nils Hörjel

Göran Mattiasson

Bilagor

Karta
Skötselplan
Besvärshänvisning

SÄNDLISTA se sid 5

OMRÅDET ANGES MED SVART BEGRÄNSNINGSLINJE

Bilaga 2

11.1211-5097-77
1267-209

S K Ö T S E L P L A N
F Ö R
N A T U R R E S E R V A T E T
M U N K A R P S J Ä R

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sid
FÖRORD	1
1 ALLMÄN BESKRIVNING	1
1.1 Data	1
1.2 Naturförhållanden	1
1.3 Kommunikationer	2
2 DISPOSITIONS- OCH SKÖTSELPLAN FÖR MARK OCH VEGETATION	3
2.1 Allmän målsättning för mark- och vegetationsvård	3
2.2 Principer för disposition av mark och vegetation samt åtgärder av allmän karaktär	3
2.3 Detaljbeskrivningar och detaljåtgärder	3
3 PLAN FÖR ANLÄGGNING, DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV FRILUFTSANORDNINGAR	6
3.1 Friluftsanordningar	6
3.2 Information	6
BILAGA	
1. ÖVERSIKTSKARTA	
2. MARKANVÄNDNING OCH VEGETATION	
3. SKÖTSELOMRÅDEN OCH FRILUFTSANORDNINGAR	

FÖRORD

Skötselplanen har upprättats i september 1976 av Ingmar Martinsson på uppdrag av Domänverket samt länsstyrelsen i Malmöhus län och baseras på en inventering som utförts av författaren under sommaren 1975.

1. ALLMÄN BESKRIVNING

1.1 Data

Fastighetsbeteckning: Munkarp 11:1

Areal: 1,7 ha

Socken: Munkarp

Kommun: Höör

Läge: Alldeles sydväst om Munkarps by.
Topografisk karta 3D Kristianstad SV.
Ekonomisk karta 3D 0a Munkarp.

Markägare: Staten genom naturvårdsfonden

Förvaltare: Domänverket

1.2 Naturförhållanden (Bilaga 2)

Naturreservatet utgöres av en lövskogsklädd, ca 10 m hög rullstensås samt ett mindre, öppet ängsparti. Åsen utgör en liten rest av det åssystem, som tidigare hade en mycket stor utbredning i trakten av Munkarp men som genom grustäkter nu nästan helt försvunnit. En nyligen avslutad täkt gränsar till naturreservatet i sydost. Spår av täktverksamhet finns också i områdets västligaste del. Åsens rullstensgrus innehåller en relativt stor andel lera.

Åsens västra del ingår i ett större betat område, medan den östra delen är avstängd från betesdjuren. Skogen har över större delen en blandad artsammansättning med inslag av bl a avenbok, bok, lind, lönn, skogsek och vårtbjörk. I den sydöstra delen finns ett bokdominerat avsnitt med inslag av framför allt ek och avenbok.

Busk- och markvegetationen skiljer sig markant åt i de betade och obetade delarna. Inom den betade delen saknas buskar nästan helt. Längst i väster är skogen relativt gles och ger goda ljusförhållanden på marken.

Markvegetationen har här en prägel av öppen betesmark med ängsgröe och speciellt på sydsluttningen fårsvingel som dominerande arter och med stort inslag av bl a buskstjärnblomma, hundäxing, rödsvingel, rödven och våtarv. Inom den övriga betade delen är trädskiktet i stort sett helt slutet. Markvegetationen har här mera karaktär av en utarmad ängslövskog med lundgröe som dominerande art och med bl a gulplister, hässlebrodd, kruståtel och skogsviol som sporadiska inslag. Inom betydande delar är dock betesdjurens slitage så hårt att markvegetationen helt saknas.

Den obetade delen av åsen har ett betydligt bättre utbildat buskskikt, speciellt i den välexponerade norra sluttningen, där buskarna över stora delar är helt slutna med bl a ask, asp, avenbok, bok, hagtorn, hassel, hägg, lind, lönn, rönn och vildapfel som ingående arter. Fältskiktet utgöres överlag av en artrik ängslövskogstyp med gulplister som vanlig art över hela området. Inom det bokskogsdominerande partiet är denna art helt dominerande medan inom övriga delar den ofta dominerar tillsammans med liljekonvalj, lundgröe, rödblära eller skogsbingel. Andra vanliga arter är bl a bergslok, buskstjärnblomma, kransrams, lundslok, skogsviol, stenbär och storrams. Variationen i markvegetationen är dock mycket stor och fläckvis, speciellt på åsens högsta delar finns bl a helt kruståteldominerande partier.

Ängspartiet i naturreservatets nordöstra del håller på att växa igen, främst genom rotskottsuppslag från enstaka äldre aspar. I fältskiktet märks framför allt brännässla, hundkex, kirskål, kvickrot och lentåtel.

Inom området finns 114 fanerogamer och kärlkryptogamer, som påträffats vid en inventering sommaren 1975 som omfattat ca 2 fältdagar. Antalet arter är med hänsyn till områdets ringa storlek stort. Någon direkt sällsynthet har dock inte påträffats. Ovanligast torde vispstarr (*Carex digitata*) vara. Av fridlysta arter inom länet förekommer enbart blåsippa.

1.3 Kommunikationer

Naturreservatet nås från gamla landsvägen genom Munkarps by. Parkeringsplats finns vid kyrkan ca 100 m öster om naturreservatet.

2. DISPOSITIONS- OCH SKÖTSELPLAN FÖR MARK OCH VEGETATION

2.1 Allmän målsättning för mark- och vegetationsvård

Målsättningen för vård- och skötselåtgärder skall vara att bevara åsen lövskogsklädd som en framträdande geologisk bildning med sin artrika träd-, busk- och markvegetation.

Området skall dessutom med enkla anordningar fylla en uppgift som ströv- och rekreationsområde under hänsynstagande till naturreservatets naturvärden.

2.2 Principer för disposition av mark och vegetation samt åtgärder av allmän karaktär

Bete skall ske med nötkreatur, får eller hästar.

Säljarna, lantbrukare [REDACTED] och hans hustru [REDACTED], Munkarp, har genom köpekontrakt rätt att så länge de brukar stamfastigheten nyttja den västra delen av åsen för betesändamål mot en årlig avgift av 10 kronor.

Vid hägnad skall tillses, att genomgångar för allmänheten anordnas där stigar passerar stängslet och på andra lämpliga ställen.

Skogsavverkningar får enbart utföras under perioder då marken är tjälad eller har ett ordentligt snölager.

Skog som skall avverkas tillfaller enligt köpekontrakt säljarna. Avverkning får dock endast ske av träd som utstämplats av förvaltaren.

Enstaka gamla träd som faller omkull skall kvarlämnas orörda, såvida de inte ligger över vägar eller stigar. I så fall kapas de så att framkomligheten bibehålles. Hängande träd sågas ned så att de kommer att ligga i nära kontakt med markytan. Om ett stort antal träd faller, t ex i samband med en kraftig storm, skall de upparbetas som vid en normal avverkning.

Vid avverkningar och röjningar skall visas hänsyn till olika djurarters speciella miljökrav, t ex genom att hålla skyddande buskage, kvarlämna gamla ihåliga träd för hålbbyggande fåglar och fruktbärande träd och buskar för andra djur.

2.3 Detaljbeskrivning och detaljåtgärder

Naturreservatet har indelats i 4 skötselområden enligt bilaga 3. Deras skötsel behandlas i fortsättningen var för sig under följande rubriker:

Beskrivning

Målsättning

Åtgärder. Dessa indelas i: Engångsåtgärder för att överföra området till ett från naturvårdssynpunkt önskvärt tillstånd. Underhållsåtgärder som krävs för att i fortsättningen behålla den önskade strukturen.

De föreslagna engångsåtgärder är alla angelägna och bör utföras inom 1-2 år.

SKÖTSELOMRÅDE 1

Beskrivning

Betad blandlövskog med inslag av bl a avenbok, ek, lind och lönn. Trädens krontäckning är i genomsnitt ca 80-90 %. Buskar saknas i stort sett helt. Markvegetationen på åsens sluttningar består i allmänhet av en utarmad ängslövskogstyp med lundgröe som dominerande art. Betydande delar av den södra sluttningen saknar dock helt markvegetation p g a betesdjurens slitage. Skötselområdets västligaste del och åskrönet i övrigt har en mera betespräglad markvegetation med ängsgröe och fårsvingel som dominerande arter och med stort inslag av bl a våtarv.

Målsättning

Relativt gles (krontäckning ca 70 %) betad blandlövskog. För att spontan föryngring skall kunna utvecklas behöver dock troligen betesdjuren stängas av från skötselområdet under några år, när föryngringsåtgärder blir aktuella.

Åtgärder

Engångsåtgärder: Upplag av gammal taggtråd i områdets västligaste del avlägsnas.

Underhållsåtgärder: Bete, vid behov kompletterat med röjning av busksly. Underhåll av stängsel. Försiktiga gallringar ca vart femte år, varvid den nuvarande artsammansättningen och en krontäckning av ca 70 % bibehålles. Gamla och storkroniga träd gynnas medan i första hand s k piskare avverkas.

SKÖTSELOMRÅDE 2

Beskrivning

Obetad blandlövskog, krontäckning ca 80-90 % med inslag i trädskiktet av bl a ask, avenbok, ek, lind, lönn och vårtbjörk. Buskskiktet är på den norra sluttningen mycket tätt, över stora delar helt slutet, med asp, hassel, lind och lönn som dominerande arter. Fältskiktet är artrikt, med gulplister, liljekonvalj, lundgröe, lundslok, rödblåra och skogsbingel som vanligaste arter.

Målsättning

Obetad blandlövskog med nuvarande artsammansättning och krontäckning men med ett tätare bryn mot de öppna omgivningarna. Buskarnas täckning skall begränsas till i genomsnitt ca 15-20 % med i första hand hagtorn, hassel, lind, rönn och vildapel som ingående arter.

Åtgärder

Engångsåtgärder: Røjning av busksly så att buskarnas täckning blir i genomsnitt ca 15-20 %, varvid i första hand hagtorn, hassel, lind, rönn och vildapel gynnas.

Underhållsåtgärder: Försiktiga gallringar i trädskiktet ca vart femte år, varvid artsammansättningen och en krontäckning av ca 80 % bibehålles. För att minska uppslaget av busksly göres dock särskilt hårda gallringar av befintliga lönnar. Vid gallringarna tillses att träd av olika åldrar sparas så att en kontinuerlig föryngring äger rum. Røjning av busksly ca vartannat år, åtminstone de första åren, så att den ovan nämnda strukturen bibehålles.

SKÖTSELOMRÅDE 3

Beskrivning

Ca 70-årig bokskog med inslag av avenbok och ek. Trädens krontäckning är i genomsnitt ca 95 %. Buskskiktet är svagt utvecklat. Fältskiktet domineras av gulplister med inslag av bl a liljekonvalj, lundslok och storrams.

I skötselområdets nordvästligaste del står en mycket gammal och storkronig bok.

Målsättning

Bokskog av nuvarande karaktär som överhålles ca 50 år.

Åtgärder

Engångsåtgärder: Inga erfordras.

Underhållsåtgärder: Försiktiga gallringar ca vart femte år, varvid en krontäckning av i genomsnitt ca 90 % eftersträvas. I första hand gynnas bok, i andra hand avenbok och ek. Vid behov frihuggning kring den gamla boken i skötselområdets nordvästra del. På sikt spontan bokskogs-föryngring.

SKÖTSELOMRÅDE 4

Beskrivning

Relativt fuktig ängsmark, delvis igenvuxen med framför allt rotskottsuppslag av asp. Fältskiktet domineras av brännässla, kirskål, kvickrot och lentåtel. Tippning av avfall har gjorts inom området. Privatisering i form av trädgårdsland förekommer också.

Målsättning

Området hålles öppet, om möjligt genom bete, i annat fall genom slåtter. Den påbörjade privatiseringen skall upphöra.

Åtgärder

Engångsåtgärder: Äldre aspar ringbarkas. Busksly röjes bort och brännes. Avfall borttages. Området hägnas.

Underhållsåtgärder: Om möjligt årligt bete, i annat fall slåtter efter midsommar. Höet hopsamlas och föres bort från området.

3. PLAN FÖR ANLÄGGNING, DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV FRILUFTSANORDNINGAR

3.1 Friluftsanordningar (Bilaga 3)

Parkeringsplats bör inte anläggas i direkt anslutning till naturreservatet. Området utnyttjas huvudsakligen som närströvmråde av munkarpsborna. För besökare med bil finns en lämplig parkeringsplats vid kyrkan ca 100 m öster om naturreservatet.

Strövstig anlägges på åskränet med förbindelse dels från landsvägen i naturreservatets nordöstligaste del, dels från pensionärshemmet. I de brantaste sluttningarna anordnas trappsteg, eftersom underlaget vid fuktig väderlek är mycket halt.

Rastplats bestående av ett bord jämte bänkar anordnas vid "gamla boken" på åskränet.

3.2 Information (Bilaga 3)

Informationstavlor sättes upp på de två ställen där strövstigarna ansluter till naturreservatet.

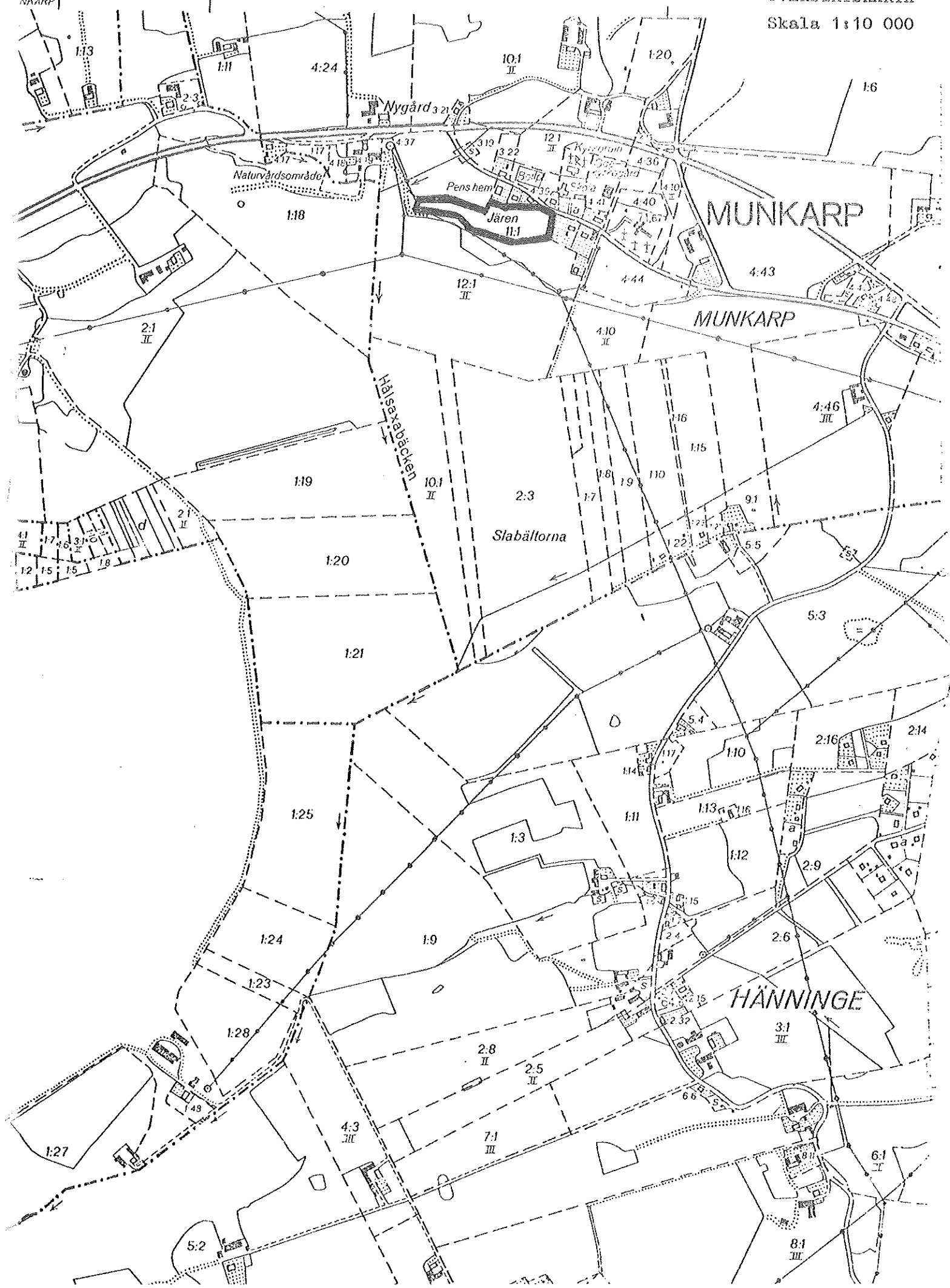
S.N. 13°26'
NKARP

ESLÖVS DA
HÖÖRS KN

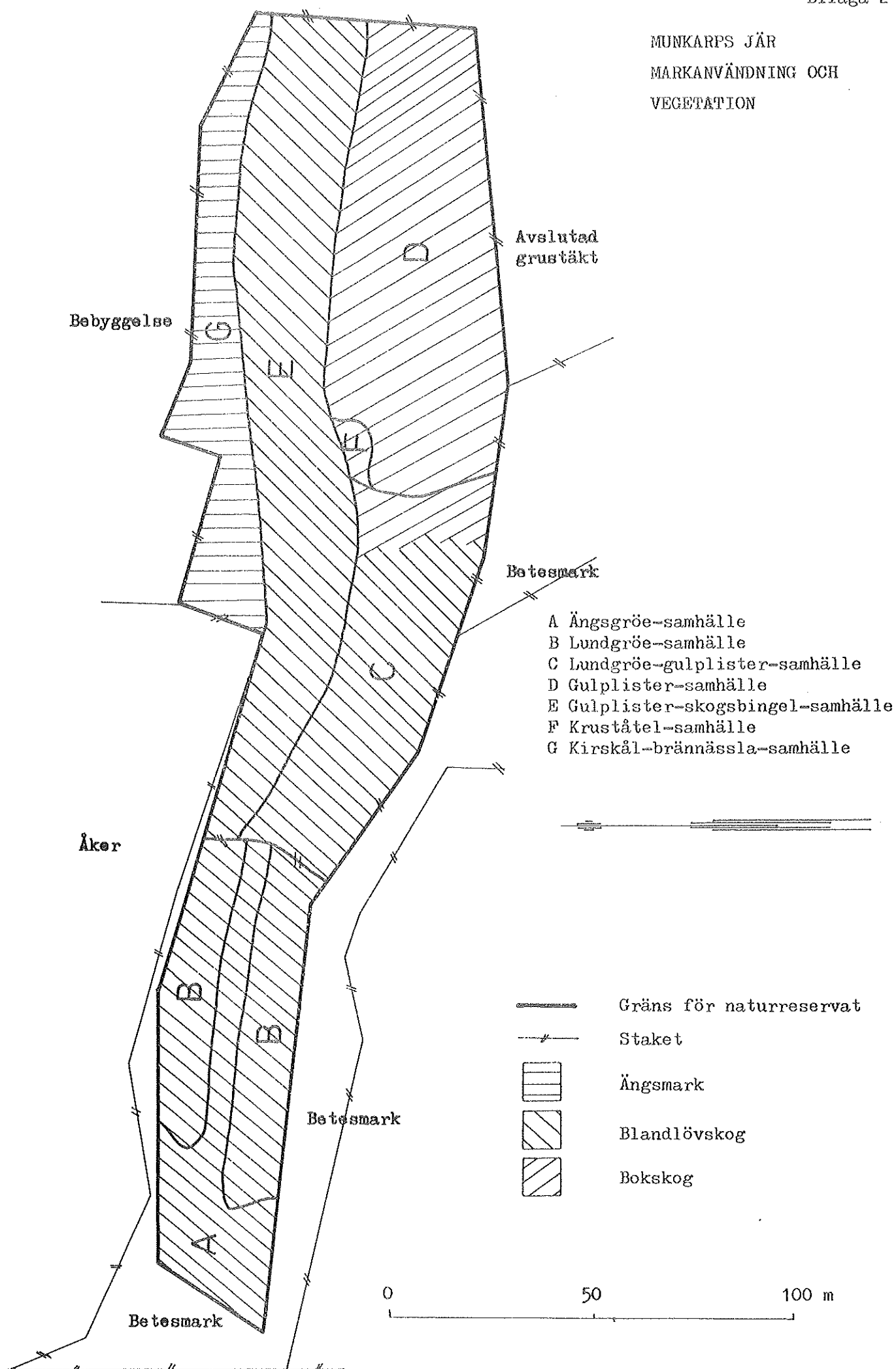
Bilaga 1

ÖVERSIKTSKARTA

Skala 1:10 000

MUNKARPS JÄR
 MARKANVÄNDNING OCH
 VEGETATION

MUNKARPS JÄR
SKÖTSELOMRÅDEN
FRILUFTSANORDNINGAR

